

Colecția „Ego. Proză“ este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 2019 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: © andere andrea petrlik/Shutterstock.com

Foto autor: © Daniel Vrăbioiu

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,

et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

CRĂCIUN, ANDREI

Și fericirea era obligatorie / Andrei Crăciun. – Iași: Polirom, 2019

ISBN print: 978-973-46-7720-7

ISBN ePub: 978-973-46-7730-6

ISBN PDF: 978-973-46-7731-3

821.135.1

Printed in ROMANIA

Andrei Crăciun

**Și fericirea
era obligatorie**

POLIROM
2019

am tot adunat momentele din viața mea în care am fost cu adevărat fericit, o zi de iarnă în curtea grădinii zoologice din Berlin, ninsese atât de mult încât mergeam în zăpadă până la brâu și era liniște și aș fi putut să cad în zăpada aceea și să mor acolo înghețat, cea mai frumoasă dintre morți, se aude, ziua în care am descoperit *Blindness* de la The Fall, bucuriile foarte mici, bucuriile burgheze, tutunul de pipă, și mai e și fata de care m-am îndrăgostit în timp ce ea hrănea rațele de pe lacul Zürich, și ar fi fost frumos să-i aflu măcar numele, dar noi nu am vorbit niciodată, și nu e doar pentru că sunt homosexual, te-aș minți dacă aș spune că am avut vreodată probleme din cauza asta, n-am avut, am trăit într-o lume liberă, foarte atentă la biochimie și la nevoile sufletești ale celor care nu sunt la fel ca majoritatea, nu am aparținut niciunei majorități și poate că e toată această singurătate care s-a adunat, dar am fost fericit, acele două luni, cu Marcel, primul meu iubit, Marcel dansa și picta și

avea melancolia aceea de jazzman, semăna un pic cu Mezz Mezzrow și un pic cu Sidney Bechet în schimbarea dispozițiilor sufletești, mă puneam să port o mască și nu-și pierdea niciodată-niciodată curajul în momentele decisive, și poate dacă Marcel nu ar fi murit atunci sau măcar dacă s-ar fi aflat cine l-a ucis, am avut o reacție foarte ciudată la moartea lui, știi, am început să scriu nuvele polițiste în care marii lideri mondiali căutau să se omoare unii pe alții, dar tot a fost mai bine decât să încep să iau din nou heroină, știi, e prea simplu să crezi că, dacă viața nu e așa cum trebuie, nu ar trebui să mai fie deloc, odată am fost într-un cimitir, îmi plăcea să citesc numele scrise pe pietrele funere și să constat că oamenii trăiesc de obicei prea mult, mama a devenit foarte patetică, nu se poate purta niciun dialog cu ea, dacă fac greșeala să o sun, îmi spune că e o vechitură și că ar trebui abandonată într-un târg de vechituri, că a ajuns la ultima gară și că îi e frică de moarte, și mama mea a

trăit prea mult, ei îi plăcea să pretindă că este budistă și practică yoga, dar nu era nimic adevărat, îi plăcea minciuna asta și și-o spunea în fiecare zi, zăcea pe covorașul de yoga în poziții ciudate, cu ochii închiși, mamă, deschide ochii, mamă, deschide ochii, mamă, deschide ochii!, dar mama își așeza pe buze un surâs monalistic și continua să călătorească în lumi îndepărtate, nu-mi spune niciodată cum sunt culorile acolo, eu nu mi-am dorit niciodată să ajung în ceruri, în rai sau în alt loc din ăsta de căcat, îngrozitor de plictisitor, dacă nu poți să devii un criminal, dacă nu duci mai departe viața pe pământ, rămâi și singur, sunt singur, cu căștile albe care-mi atârnă din urechi, ascult Dinah Washington, dacă vrei neapărat să știi adevărul și numai adevărul, și pentru mine e încă septembrie și plouă și de mult, de când Marcel nu mai e, nu mai acord nicio importanță reală anotimpurilor, mâinile nu-mi tremură, am ajuns pe peron și mă uit la oameni, e sâmbătă dimineață, iată o grăsuță îndurându-și

cu ultima urmă de demnitate *walk of shame*-ul, se întoarce de la futut, porcul a futut-o în cur și a dat-o pe ușă afară, văd asta în ochii ei, văd asta în mersul ei, știu să recunosc o grăsută futută în cur și dată pe ușă afară în zori de un porc, ar trebui să fie totuși puțin mai tristă, dar tinerețea pe toate le rabdă, și cumva mă amuză că acestea sunt ultimele mele gânduri, că nu am purtat niciodată cravată și nu am luat niciodată loc în loja unei opere, deși s-ar fi convenit, iartă-mă că nu ți-am scris mai mult, îți doresc o viață mai blândă și să nu uiți să privești fluturii, fluturii, știu, ar fi trebuit să devin lepidopterolog, lepidopterologii din Amsterdam sunt mereu zâmbitori, și așa prietenul meu, olandezul mustăcios, a ajuns pe burtiera televiziunilor de știri, care l-au făcut de poet și de nebun, citând versul său cel mai celebru, cel care anunța că singura cale să nu existe nicio fotografie cu tine bătrân este să ai norocul unei morți în tinerețe, fiindcă un om moare o singură dată, și el credea, întocmai

ca un faimos nuvelist japonez, că ar trebui să fie o datorie de onoare să mori cât încă ești frumos, și v-aș minți dacă aș spune că l-am plâns, la Viena ai cunoscut un tată care își îngrijea fiul muribund, când v-ați despărțit, v-ați îmbrățișat și tu le-ai spus că vă veți revedea cu bine, știai că îi minți și te întrebai dacă și tatăl se minte pe sine că va fi bine, tatăl acesta era nostalgic după viața pe care nu o trăiseră împreună, de la el ai învățat că poți fi nostalgic și după viața pe care nu ai trăit-o, el nu-și învățase fiul să pescuiască, să tragă cu arcul sau cu praștia, iar acum te îmbrățișa în pragul ușii, ca și cum îți dădea ceva mai înalt de dus prin lume și ai ieșit în noapte, sub stele, și cerul din Viena ninge în noaptea aceea, ninge ca și când Dumnezeu le-ar fi cerut oamenilor iertare, după două săptămâni băiatul a murit și tatăl nu a înnebunit de durere, el avea o inimă foarte mare, a luat în adopție un alt băiat bolnav de cancer și l-a îngrijit și pe acesta cu un devotament cum se mai întâlnește în vechile nuvele rusești

sau în filmele de cinema deloc mizerabiliste, și băiatul acesta adoptat a murit și el, și tatăl a mai adoptat un băiat bolnav de cancer, și acesta a murit și el, dar omul nu a rostit cuvânt de hulă împotriva lui Dumnezeu, el chiar era Iov, și tu ai simțit și durerea acestei povești, ai știut că doare atât de mult pentru că de data aceasta chiar era adevărat, altă dată ai întâlnit un nonagenar foarte lăudăros, fentase de prea multe ori moartea ca să nu se creadă oarecum nemuritor, când v-ați întâlnit, purta un tricou cu el însuși, fusese regizor de televiziune, îi cunoscuse pe marii bărbați ai secolului XX și cel puțin o dată și-a băut ceaiul cu Nelson Mandela, era încredințat că, dacă se face mic și stă într-un colț, moartea nu-l va mai vedea și el va rămâne pururi în colțul acela și va privi toate câte sunt pe lume, pentru el nimic nu era deșertăciune, tu ți-l amintești la biroul său de lucru în Tel Aviv, erau mai mult de șaizeci de ani între voi, dar erați prieteni, el lucra cu draperiile trase și superba lumină de la malul Mediteranei